

SPOROČILO ZA JAVNOST

Brdo, 19.05.2022

20. maja 2022 praznujemo že 5. Svetovni dan čebel

Smo v času 5. praznovanja svetovnega dne čebel, ki so ga leta 2017 razglasili Združeni narodi, na pobudo Republike Slovenije. S tem se je končal dolgotrajni postopek, ki se je pričel leta 2014. Razglasitev še danes pomeni za eno izmed največjih diplomatskih dosežkov v samostojni Sloveniji. Ob praznovanju Svetovnega dne čebel sta v nadaljevanju podala izjavi predsednik ČZS, Boštjan Noč in podpredsednik svetovne čebelarske organizacije Apimondia, dr. Petra Kozmusa.

Prvo praznovanje svetovnega dne čebel je bilo organizirano leta 2018 v Žirovnici na Gorenjskem, kjer je bil rojen Anton Janša, največji čebelar, ki se je rodil 20. maja 1734 in po katerem je bil izbran dan za praznovanje svetovnega dne čebel.

Od razglasitve naprej se za praznovanje SDČ odločajo številne organizacije in različna združenja po celem svetu. Nekatere aktivnosti povezane s praznovanjem svetovnega dne čebel koordinira Ministrstvo za kmetijstvo gozdarstvo in prehrano ob sodelovanju s Čebelarsko zvezo Slovenije (ČZS), ki sta v ta namen vzpostavila delovanje spletne strani <https://www.gov.si/zbirke/projekti-in-programi/svetovni-dan-cebel/> na kateri so zbrane koristne informacije povezane s praznovanjem.

Na mednarodnem področju praznovanje SDČ spodbuja Organizacija za prehrano in kmetijstvo (FAO) s sedežem v Rimu, ob sodelovanju z mednarodno čebelarsko organizacijo APIMONDIA.

Glavni namen SDČ je poleg praznovanja predvsem ozaveščanje širše javnosti da so:

- 1. Čebele in ostali opraševalci izredno pomembni!**
- 2. Čebele so v zadnjem obdobju na veliko področjih ogrožene!**
- 3. Kaj moramo kot skupnost in posamezniki narediti v prihodnosti, da bomo čebele ohranili v prihodnje!**

Nabor aktivnosti za boljše preživetje čebel:

- Sajenje avtohtonih medovitih rastlin (seznam rastlin je dosegljiv na spletni strani ČZS)
- V okrasne namene (na balkonih in drugih zunanjih prostorih) sejemo, sadimo medovite rastline.
- Ohranjamo travnike z večjo pestrostjo rastlin.
- Setev travnikov z medonosnimi rastlinami.
- Košnja cvetočih rastlin po cvetenju.
- Nakup medu in ostalih čebeljih pridelkov pri najbližjih čebelarjih.
- Moralna podpora čebelarjem.
- Odstop primerne kmetijske lokacije za začasno ali trajno namestitev čebel.
- Zmanjšana uporaba čebelam škodljivih pesticidov.
- Mulčenje cvetočih rastlin v sadovnjakih in vinogradih pred škropljenjem s pesticidi.

Nabor ni dokončen, vseeno pa lahko vsakdo najde ideje kaj lahko naredi za čebele in ostale opraševalce. Ob tem pa moramo še vedeti, da s tem ko pomagamo čebelarjem pomagamo tudi ostalim organizmom in nenazadnje tudi ljudem. Čebele namreč za dober razvoj in življenje potrebujejo skoraj enake življenjske pogoje kot ljudje. Čist zrak, vodo in zdravo okolje brez onesnaženosti. Takšno okolje pa je tudi bolj zdravo za življenje ljudi.

Bodimo odgovorni, varujmo okolje in tudi sami bomo živel v boljšem in predvsem bolj zdravem okolju!

Dr. Peter Kozmus

Podpredsednik svetovne čebelarjske organizacije Apimondia

Letos praznujemo Svetovni dan čebel že peto leto. Čas hitro teče in spomin na prvo praznovanje v Žirovnici, je kljub temu še svež. Takrat smo upali in želeli, da Svetovni dan čebel prinese po svetu večje zavedanje o pomenu čebel in drugih opraševalcev. Brez kančka dvoma lahko rečemo, da je sporočilo tega dne doseglo namen. Številne države po svetu so preko Svetovnega dne čebel ozaveštile ljudi o pomenu čebel, in pričele z razmišljanjem o projektih, ki bi naslavljali še večjo pozornost čebelarjem in drugim opraševalcem. Danes se svet spoštljivo pogovarja o čebelarjih, čebelarjih in vsemu kar sodi zraven. Zavedamo se, da je prehranska varnost odvisna od teh malih žuželk in še vedno velja, da je za nas čebelarje in za verigo pridelave hrane »kralj živali« ČEBELA. To sem tudi poudaril na prvem praznovanju Svetovnega dne čebel.

Slovenija je domovina kranjske čebele in odličnih čebelarjev, kateri čebelarimo s in za čebele. Za nas je čebelarstvo poezija kmetijstva, saj čebele nosimo v srcu in jih imamo resnično radi. Slovenski čebelarji si tako ob dnevu čebel želimo še okrepiti sodelovanje z državo, na vseh nivojih. Čebele ne sodijo samo pod kmetijski resor, so tudi del okoljskega, kulturnega, gospodarskega ... resorja, zato od nje pričakujemo:

- Sistemske podpore vsem čebelarjem za opraševanje rastlin – vrednost opraševanja, ki ga opravijo čebele v Sloveniji, znaša 110 milijonov evrov, brez ocene dodane vrednosti za ohranjanje biodiverzitete. Predlagamo, da se 2% teh sredstev nameni čebelarjem za vzdrževanje čebel! Letno bi to znašalo 10 evrov na čebeljo družino, ki bi jo bil deležen sleherni čebelar!
- Vsi skupaj moramo z vsemi ukrepi podpreti zaščito in vzrejo čiste kranjske čebele ter narediti vse, da bodo v Sloveniji delovala vsaj štiri rodovniška vzrejalšča čebeljih matic.
- Sistemsko ureditev za povračilo škod v čebelarstvu – potrebno je narediti zavarovalniški paket, ki pokriva izgube v primeru škod in ga sofinancira država, podobno kot to velja v ostalih kmetijskih panogah.
- Zakonsko urediti, da je za čebelarjenje potrebno imeti dokazljivo znanje iz čebelarstva.
- Sprejeti zakon, ki bo v Sloveniji dovoljeval na javnih površinah saditi izključno avtohtone rastline.
- Iz podnebnega sklada zagotoviti sredstva, da se vsako leto zadnjo soboto v marcu posadi 200.000 medovitih rastlin - država zagotovi brezplačne sadike, čebelarji in ostala javnost pa te brezplačno posadi!
- Da se Dan slovenske hrane spremeni v Teden slovenske hrane in da se en dan v letu v OŠ izvede obvezen dan dejavnosti na temo slovenskega kmetijstva, čebelarstva in na temo pridelave hrane! Čas je, da postane poklic »KMET« cenjen in spoštovan.

Na ČZS smo prepričani, da so želje slovenskih čebelarjev uresničljive in komaj čakamo pogovor s pristojnimi v novi Vladi, da jih skupaj realiziramo!

Boštjan Noč, predsednik ČZS